

ZASTUPNIÈKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na osnovi èlanka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOBROBITI ŽIVOTINJA

Proglašavam Zakon o dobrobiti životinja, koji je donio Zastupnièki dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 5. veljaèe 1999.

Broj: 081-99-266/1
Zagreb, 9. veljaèe 1999.

Predsjednik
Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuðman, v. r.

ZAKON

O DOBROBITI ŽIVOTINJA

I. OPÆE ODREDBE

Èlanak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje dobrobit životinja glede držanja, smještaja, hranidbe, zaštite i odnosa prema životnjama.

(2) Životinje, u smislu ovoga Zakona, jesu kralješnjaci i to: ribe, ptice i sisavci.

Èlanak 2.

U ovom Zakonu pojedini pojmovi imaju sljedeæe znaèenje:

- anestezija je postupak iskljuèenja osjetljivosti životinja,
- omamljivanje je obvezni postupak prije klanja kojim se životinja dovodi u stanje smanjene svijesti,
- eutanazija (u dalnjem tekstu: usmræivanje) jest bezbolno usmræivanje koje se obavlja sredstvima posebne namjene,
- posjednik životinje jest svaka pravna ili fizièka osoba koja je kao vlasnik, korisnik ili èuvar izravno odgovorna za zdravlje i dobrobit životinja,

- 5) veterinar je osoba koja je diplomirala na veterinarskom fakultetu i obavlja veterinarske poslove sukladno Zakonu o veterinarstvu,
- 6) veterinarski tehnièar je osoba koja obavlja tehnièke poslove u veterinarstvu sukladno Zakonu o veterinarstvu,
- 7) veterinarski ured je podruèna jedinica Ministarstva poljoprivrede i šumarstva ustrojena sukladno Zakonu o veterinarstvu,
- 8) prijevoznik je fizièka ili pravna osoba koja obavlja prijevoz živih životinja,
- 9) životinje za društvo su kuæni ljubimci,
- 10) skloništa za životinje su prostori u kojima se smještaju pronađene (napuštene i izgubljene) životinje na daljnju brigu i moguæe udomljavanje.
- 11) higijenski servis je služba za prikupljanje napuštenih i izgubljenih životinja, koje osnivaju pravne ili fizièke osobe sukladno odredbama ovoga Zakona,
- 12) pokus je svaki zahvat ili postupak na životinjama radi istraživanja a pokus poèinje kad se životinja priprema za ispitivanje i završava kad prestaju posljednja promatranja životinje vezana za pokus,
- 13) napuštena životinja jest ona životinja koju je posjednik svjesno napustio,
- 14) izgubljena životinja jest ona životinja koja je napustila posjednika bez njegove volje i on je traži.

Èlanak 3.

Nitko ne smije životinju bez razloga ubiti, nanositi joj bol i patnju protivno odredbama ovoga Zakona.

Èlanak 4.

Posjednik životinje, ovisno o vrsti i potrebama životinje, dužan je životinju hrani, napajati, njegovati, smjestiti je i osigurati joj zdravstvenu zaštitu.

II. ZAŠTITA ŽIVOTINJA PRI DRŽANJU I UZGOJU

Èlanak 5.

Posjednik životinje ne smije:

1. prisiljavati životinju na rad i napore koje ona, zbog svojega uzrasta ili stanja, ne može podnijeti ili koji nadilaze njezinu snagu,
2. napuštati životinje za društvo i druge životinje držane pod nadzorom èovjeka,

3. uzgojenu ili othranjenu divlju životinju izložiti slobodnoj prirodi ili je ondje naseliti, ako nije pripremljena za preživljavanje u takvom životnom prostoru,
4. nanositi bol, patnju ili ozljedu životnjama pri dresuri,
5. muèiti, ubijati ili ozljeđivati životinje tijekom snimanja filmova, promidžbenih poruka ili sliènih namjena,
6. provjeravati oštrinu životinje na drugoj životinji, huškati jednu životinju na drugu, osim pri dresuri pasa Ministarstva unutarnjih poslova i vojske, huškati životinju na èovjeka te pripeòivati borbe životinja,
7. obavljati operativno-kozmetièke i kirurške zahvate na životnjama koji nisu propisani kao svojstveni pojedinim pasminama,
8. hraniti životinje drugim živim životnjama, osim ako je to neizbjegzno,
9. upotrebljavati žive životinje kao mamce u lovnu,
10. onemoguæavati kretanje životinji na naèin da joj nanosi bol, patnje ili ozljedu.

III. ZAŠTITA ŽIVOTINJA PRI OBAVLJANJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I ZOOTEHNIÈKIH ZAHVATA

Èlanak 6.

Svi operacijski i zootehnièki zahvati na životnjama, izuzevši nabrojene u èlanku 7. ovoga Zakona, provode se primjenom anestezije, a obavljaju se sukladno odredbama Zakona o veterinarstvu.

Èlanak 7.

Anestezija se ne provodi pri:

- opasnosti od uginuæa, ugušenja, iskrvarenja i slièno,
- oznaèavanju životinja,
- kastraciji muške prasadi mlaðe od mjesec dana,
- odstranjivanju rogova teladi i jaradi mlaðoj od èetiri mjeseca,
- dijagnostièkim postupcima,
- prouzroèenju veæe boli anestezijom nego je zahvatom bol prouzroèena na životinji,
- skraæivanju zubi i repova sisajuæe prasadi,
- skraæivanju repova psima mlaðim od osam dana,

- skraæivanju kljunova peradi u intenzivnom uzgoju.

Èlanak 8.

(1) Zabranjena je djelomièna ili potpuna amputacija pojedinih dijelova životinjskog tijela

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga èlanka djelomièna ili potpuna amputacija pojedinih dijelova životinjskog tijela dozvoljena je:

- ako za pojedine operativne zahvate postoji veterinarsko-medicinska indikacija,

- pri zahvatima navedenim u èlanku 7. podstavcima 3., 4., 7., 8. i 9.,

- radi izvoðenja pokusa na životinjama u znanstveno-istraživaèke svrhe sukladno ovome Zakonu,

- pri rezanju uški pasa u dobi do tri mjeseca, ako je prethodno provedena anestezija.

IV. USMRÆIVANJE ŽIVOTINJA

Èlanak 9.

(1) Usmræivanje životinja se može provesti kad:

- bi lijeèenje životinja bilo dugotrajno i povezano s patnjama, a ishod lijeèenja neizvjestan,

- je životinja dostigla visoku starost da joj otkazuju osnovne životne funkcije,

- životinja boluje od neizljeèive i/ili zarazne bolesti, posebice one koja može ugroziti ljude,

- je životinja opasna za okolinu,

- je protekao rok iz èlanka 26. ovoga Zakona.

(2) Za sluèajeve iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga èlanka, o usmræivanju odluèuje posjednik životinje, a za sluèajeve iz stavka 1. podstavaka 3. i 4. ovoga èlanka, veterinar.

(3) Životinju može usmrtiti samo veterinar ili struèeno osposobljen veterinarski tehnièar pod nadzorom veterinara.

V. ZAŠTITA ŽIVOTINJA PRI KLANJU

Èlanak 10.

(1) Životinja se smije klati samo ako je prije iskrvarenja bila omamljena, osim ako se radi o klanju svinja, ovaca, koza, peradi, kuniæa i uzgojene divljaèi za potrebe domaæinstva.

(2) Omamljivanje se provodi mehanièkim ili elektriènim naèinom te plinom.

Èlanak 11.

(1) U klaonici postupak sa životnjama mora se odvijati na sljedeæi naèin:

1. životinje za klanje treba po prispijeæu istovariti iz prijevoznog sredstva, uz uporabu odgovarajuæe opreme, na naèin da se životinje poštode uznemirenosti, straha, patnji i bolova,
2. kretanje životinja unutar kruga klaonice do prostora za njihov smještaj treba se odvijati pažljivo i bez nanošenja boli, uz primjenu odgovarajuæeg pribora za voðenje,
3. klaonice moraju biti opremljene odgovarajuæim oborima ili stajama (depoi) u kojima životinje trebaju biti smještene, zaštiæene od nepovoljnih klimatskih prilika, hranjene i napajane do klanja,
4. životinje moraju biti omamljene odgovarajuæim postupcima neposredno prije klanja,
5. postupkom omamljivanja životinje se moraju dovesti u stanje neosjetljivosti i u tom stanju zaklati.

(2) Klanje se mora obaviti upotrebom odgovarajuæe opreme.

(3) Zabranjena je upotreba sredstava za omamljivanje kojima se nanosi nepotrebna bol.

(4) Uvjete za zaštitu životinja za klanje propisuje ministar.

VI. ZAŠTITA ŽIVOTINJA U PRIJEVOZU

Èlanak 12.

(1) Prijevoz životinja mogu obavljati fizièke i pravne osobe koje su registrirane za tu djelatnost.

(2) Prijevoz životinja za vlastite potrebe mogu obavljati i druge fizièke ili pravne osobe za svoje potrebe najviše do udaljenosti od 50 km, raèunajuæi od mjesta utovara do mjesta istovara.

(3) Ogranièenje udaljenosti iz stavka 2. ovoga èlanka ne odnosi se na posjednike kuænih ljubimaca, ako se njihov prijevoz obavlja vlastitim prijevoznim sredstvima, sukladno odredbama èlanka 52. i 54. Zakona o veterinarstvu i èlanka 13. ovoga Zakona.

Èlanak 13.

Zabranjeno je prevoziti životinje tako da se prijevozom uzrokuju patnje, muèenja, oboljevanja ili uginuæa životinja, i to:

- 1) utovar i prijevoz tijekom velike vruæine ili hladnoæe,
- 2) prijevoz u nepokrivenim kamionima, vagonima ili na nepokrivenom dijelu plovila, prièemu životinje nisu zaštiæene od klimatskih uvjeta,
- 3) prijevoz u zatvorenim prijevoznim sredstvima, kavezima i ambalaži ako u njima nije osigurano prozraèivanje,

- 4) prijevoz životinja osjetljivih na visoke ili niske temperature ako u prijevozu nije osigurana odgovarajuæa temperatura,
- 5) prijevoz bez osigurane minimalne propisane površine za svaku životinju i prijevoz bez osiguranja od samoozljeðivanja životinje i ozljeðivanja drugih životinja,
- 6) prijevoz bez osiguranja hranjenja i napajanja životinja svakih 12 sati, i to u postaji koja je određena pri utovaru i navedena u popratnoj veterinarskoj dokumentaciji, ako je temperatura zraka viša od 28 °C, životinje treba pojiti barem svakih 8 sati,
- 7) prijevoz životinja ne smije trajati duže od 12 sati, a potom ih treba istovariti i omoguæiti im odmor od najmanje 12 sati,
- 8) prijevoz riba u posebnim prijevoznim sredstvima ili spremnicima, bez dostatne kolièine vode, odgovarajuæe temperature i kisika,
- 9) prijevoz visokobreðih ženki u posljednjoj èetvrtini breðosti i ženki u prvih 48 sati nakon poroda njihove mladunèadi, osim ako je potrebna hitna veterinarska intervencija.

Èlanak 14.

Prijevoznik mora:

- 1) osigurati posebnu zaštitu od opasnih i divljih životinja te fizièku zaštitu opasnih i divljih životinja,
- 2) odrediti osobu (u dalnjem tekstu: pratitelj) koja æe se tijekom prijevoza brinuti o sigurnosti prevoženih životinja, njihovu napajanju, hranjenju i odmoru, sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

Èlanak 15.

Pri utovaru, istovaru, pretovaru i tjeranju životinja zabranjena je uporaba predmeta kojima se izravno nanosi bol životnjama.

Èlanak 16.

Pratitelj kojega prijevoznik može odrediti za obavljanje poslova iz èlanka 14. podstavka drugog jest osoba koja mora biti sposobljena za obavljanje tih poslova i ispunjavati uvjete sukladno odredbi èlanka 17. ovoga Zakona.

Èlanak 17.

Uvjete za utovar, istovar, pretovar i prijevoz životinja koje mora ispunjavati prijevoznik i pratitelj radi zaštite životinja, kao i uvjete za sposobljavanje pratitelja životinja propisuje ministar.

VII. ZAŠTITA ŽIVOTINJA U GOSPODARSKOM UZGOJU

Èlanak 18.

U gospodarskom uzgoju goveda, svinja, koza, ovaca, konja, magaraca, kuniæa, peradi te krznaša i riba posjednici životinja obvezni su životinje:

- hraniti i napajati svakodnevno dostañnim kolièinama zdrave hrane i vode,
- držati i uzugajati tako da imaju dostañni hranidbeni i pojidbeni prostor, omoguæiti odgovarajuæu izmjenu vlage i temperature zraka te osigurati minimum dnevne svjetlosti u granicama određenih tehnologija,
- držati i uzugajati na površini koja im omoguæuje dostañno kretanje.

Èlanak 19.

Zabranjeno je životinje:

- poticati u rastu dodavanjem hormona rasta u hrani,
- bolesne, ozlijedene ili s vidljivom manom koristiti u zaprezi ili pod sedlom.

VIII. ZAŠTITA ŽIVOTINJA ZA DRUŠTVO

Èlanak 20.

- (1) Životinje za društvo moraju imati životne uvjete sukladne njihovim potrebama.
- (2) Životinje koje su zaštiæene Zakonom o zaštiti prirode, divlje životinje te životinjske vrste i pasmine opasne za život ljudi ne smiju se držati kao životinje za društvo i utvrðuju se posebnim propisom.
- (3) Životinje za društvo se ne smiju prodavati osobama mlaðim od 16 godina.
- (4) Popis životinja iz stavka 2. ovoga èlanka donosi ministar, uz suglasnost tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode i okoliša.
- (5) Popis iz stavka 4. ovoga èlanka objavljuje se u "Narodnim novinama".

IX. ZAŠTITA DIVLJIH ŽIVOTINJA U PRIRODI

Èlanak 21.

Zabranjuju se radnje kojima se divlje životinje u prirodi, kao populacija ili jedinke, izvrgavaju muèenju ili se trajnije onemoguæavaju u obavljanju fizioloških funkcija (hranjenja, napajanja, razmnožavanja) raznim zahvatima poput:

- onemoguæavanja pristupa vodi ograðivanjem, oneèišæenjem, tjeranjem i slièeno,
- uništavanja cijelog staništa ili njegovih dijelova bitnih za opstanak neke vrste,
- unošenja stranih životinjskih vrsta u stanište,

- hvatanja živih životinja ili usmræivanja životinja na naèin koji uzrokuje trajnije patnje, osim ako je to iznimno opravdano znanstvenim istraživanjima i radi pomaganja odreðenoj populaciji,
- drugih zahvata sa štetnim posljedicama.

Èlanak 22.

Javne ustanove koje upravljaju zaštiæenim dijelovima prirode, odnosno ovlaštenici prava lova, divljim životnjama u prirodnim staništima moraju osigurati:

- sve potrebne uvjete za biološki opstanak prirodne populacije u sklopu ekološke ravnoteže.
- saniranje možebitnih zateèenih ili novonastalih poremetnji u staništu,
- veterinarsko-zdravstvenu zaštitu.

X. ZAŠTITA ŽIVOTINJA U ZOOLOŠKIM VRTOVIMA, CIRKUSIMA I NA IZLOŽBAMA

Èlanak 23.

Posjednici životinja u zoološkim vrtovima, cirkusima i na izložbama moraju, uz poštivanje ovoga Zakona, osigurati i:

- nastambe koje prostorom i opremom zadovoljavaju osnovne potrebe svake životinjske vrste te uz zatvoreni prostor još i otvoreni prostor za kretanje,
- primjerenu hranu i vodu u potrebnim dnevnim kolièinama,
- potrebnu veterinarsku zaštitu i lijeèenje,
- humani odnos djelatnika prema životnjama,
- zaštitu životinja od posjetitelja,
- zaštitu posjetitelja od životinja.

Èlanak 24.

(1) Zoološki vrt može se osnovati ako su pored opæih uvjeta ispunjeni i uvjeti iz èlanka 23. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. ovoga èlanka donosi Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Cirkuske priredbe sa životnjama i izložbe životinja mogu se održavati na temelju rješenja o dozvoli održavanja priredaba i izložaba kojeg donosi nadležni veterinarski ured županije, odnosno Grada Zagreba na temelju zahtjeva i priložene dokumentacije o podrijetlu i zdravstvenom stanju životinja.

(4) Cirkuske priredbe sa životnjama i izložbe životinja mogu se održavati najranije sedam dana od dana konačnosti rješenja iz stavka 3. ovoga èlanka.

(5) Uvjete za osnivanje i rad zoološkog vrta te uvjete za održavanje cirkuskih priredaba sa životnjama i izložaba životinja propisuje ministar.

Èlanak 25.

Zabranjeno je vođenje i nastupanje s posebno sputanim životnjama (npr. medvjedima).

XI. ZAŠTITA NAPUŠTEH I IZGUBLJENIH ŽIVOTINJA

Èlanak 26.

(1) Pronađene životinje drže se u skloništima za životinje i higijenskim servisima.

(2) Napuštene i izgubljene životinje skupljaju zaposlenici higijenskog servisa tako da životinji nanose najmanje boli i patnji i predaju ih u skloništa za životinje.

(3) Životinje iz higijenskog servisa koje nije moguæe udomiti mogu se nakon 30 dana držanja u higijenskom servisu usmrtiti.

(4) Ako je pronađena divlja životinja, higijenski servis, odnosno sklonište obvezno je najbližem lovaèkom društvu podnijeti zahtjev za njezino vraæanje u prirodu ako je to moguæe, a u protivnom se ta životinja predaje najbližem zoološkom vrtu koji je opremljen za njezino primanje. Ukoliko ni zoološki vrt nije u moguænosti primiti životinju, ona se usmræuje.

(5) Ako je pronađena posebno zaštiæena divlja životinja, obavješæuje se tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode i okoliša, koje donosi odluku o dalnjem postupku.

(6) Posebne uvjete za osnivanje i rad skloništa za životinje i higijenskih servisa propisuje ministar.

XII. ZAŠTITA ŽIVOTINJA PRI UZGOJU RADI DALJNJE PRODAJE

Èlanak 27.

(1) Uzgoj životinja radi daljnje prodaje je zabranjen osim u sluèaju uzgoja domaćih životinja koje imaju gospodarsku namjenu sukladno Zakonu o stoèarstvu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga èlanka, uzgoj životinja radi daljnje prodaje i prodaje u trgovinama za prodaju životinja s rodovnikom ili bez njega može se dozvoliti uz pretpostavku da su ispunjeni svi posebni uvjeti.

(3) Uzgoj iz stavka 2. ovoga èlanka može se obavljati na temelju rješenja o dozvoli toga uzgoja koje donosi nadležni veterinarski ured.

(4) Posebne uvjete iz stavka 2. ovoga èlanka propisuje ministar.

XIII. ZAŠTITA ŽIVOTINJA ZA POKUSE I DRUGA ZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA

Èlanak 28.

(1) Pokuse na životinjama mogu obavljati pravne osobe, utvrđene ovim Zakonom na temelju rješenja o dozvoli obavljanja pokusa, koje donosi Ministarstvo uz prethodno mišljenje Ministarstva znanosti i tehnologije, i to radi,

1. istraživanja bolesti i tjelesnih tegoba ili prepoznavanja utjecaja fizioloških i patoloških stanja u èovjeka ili životinje,
2. ispitivanja proizvodnih i drugih osobina i naèina njihova unapreðivanja za životinje u gospodarskom uzgoju i drugom uzgoju životinja,
3. prepoznavanja ugrožavanja okoliša,
4. ispitivanja neškodljivosti materijala ili proizvoda po ljudsko ili životinsko zdravlje, ili na djelotvornost protiv životinjskih nametnika,
5. temeljnih istraživanja,
6. nastavne svrhe.

(2) Pokusi na životinjama prema stavku 1. ovoga èlanka mogu se dozvoliti samo ako se svrha istraživanja ne može postići drugim dopuštenim znanstvenim metodama.

(3) Pokusi na životinjama prema stavku 1. ovoga èlanka mogu se dozvoliti samo ako se pretpostavljena bol, patnja ili ozljeda životinja može etièki opravdati oèekivanim rezultatima koji su od znaèenja za ljude ili životinje odnosno znanost.

(4) Životinje za pokuse mogu se držati samo u posebnim nastambama s voditeljem nastambe i prema posebnim uvjetima.

(5) Nad životinjama za pokuse mogu se obavljati samo određene vrste pokusa.

(6) Posebne uvjete za nastambe i naèin držanja životinja za pokuse te vrste pokusa propisuje ministar.

Èlanak 29.

(1) Posjednici životinja za pokuse moraju te životinje obilježavati i o tome voditi evidenciju.

(2) Uvjete i naèin voðenja te obrasce za evidenciju iz stavka 1. ovoga èlanka propisuje ministar.

Èlanak 30.

Korištenje životinja za pokuse zabranjeno je radi:

- isprobavanja oružja, streljiva ili pripadajuæeg pribora,

- istraživanja ili razvitka proizvoda od duhana i kemijskih sredstava za pranje i dezinfekciju predmeta opće uporabe.

Èlanak 31.

Pokuse na životinjama mogu obavljati visokoškolske i znanstvenoistraživaèke ustanove te struène pravne osobe koje su registrirane za obavljanje pokusa na životinjama, ako ispunjavaju prepostavke utvrđene odredbama èlanka 28. ovoga Zakona i sljedeæe uvjete:

- da ishod pokusa kojem se teži, unatoè iscrpnim raspoloživim moguænostima nije dovoljno poznat ili je ponovno ispitivanje dvostrukim ili ponovljenim pokusom prijeko potrebno,
- da ima zaposlene struène osobe sukladno odredbama èlanka 33. ovoga Zakona,
- da raspolaže potrebnim prostorom, ureðajima, opremom i drugim sredstvima za obavljanje pokusa nad životinjama,
- da raspolaže nastambama za životinje za pokuse i može osigurati propisani naèin držanja tih životinja, ukljuèujuæi njegu, skrb i redovitu zdravstvenu zaætitu.

Èlanak 32.

(1) U rješenju o dozvoli obavljanja pokusa na životinjama utvrðuje se rok njegova važenja i odreðuje na prijedlog podnositelja zahtjeva voditelj pokusa i njegov zamjenik.

(2) Voditelj pokusa ili njegov zamjenik može se promijeniti na zahtjev pravne osobe koja obavlja pokuse, a promjenu utvrðuje Ministarstvo dopunskim rješenjem.

Èlanak 33.

(1) Pokuse na životinjama mogu obavljati veterinari, a iznimno lijeènici, agronomi - stoèari, farmakolozi, stomatolozi ili biolozi.

(2) Kirurške zahvate na životinjama u pokusu mogu obavljati ponajprije osobe sa završenim veterinarskim fakultetom, a osobe s visokoškolskom naobrazbom biomedicinskog, agronomskog (stoèarskog) ili prirodoslovno-matematièkog (biologija) usmjerenja ako imaju položen ispit o radu s pokusnim životinjama.

(3) Program ispita iz stavka 2. ovoga èlanka propisat æe ministar.

(4) Voditelj nastambe sa životinjama za pokuse mora imati završen veterinarski fakultet.

(5) Iznimno, voditelj nastambe s laboratorijskim glodavcima za pokuse može biti osoba iz stavka 1. ovoga èlanka.

Èlanak 34.

Pokusi na životinjama za nastavne svrhe dozvoljeni su samo ako se ne mogu postiæi zadovoljavajuæi rezultati drugim nastavnim pomagalima (npr. slike, modeli, preparati i sl.), s tim da se za svaku skupinu u uobièajenom postupku može upotrijebiti samo jedna životinja.

Èlanak 35.

(1) Ako se predviða trajanje pokusa na životinjama duže od dozvoljenog, potrebno je sedam dana prije isteka dozvole produžetak prijaviti Ministarstvu.

(2) U prijavi iz stavka 1. ovoga èlanka mora se navesti:

1. razlozi produžetka pokusa,
2. vrsta i broj predviđenih životinja,
3. mjesto, poèetak i predviđeno vrijeme trajanja produžetka pokusa,
4. ime i adresu odgovornog voditelja pokusa i njegova zamjenika.

(3) Ako se produžuje nekoliko istovrsnih pokusa, dosta je prijava jednog od njih, a u prijavi se navede broj ostalih pokusa. Na kraju svake godine Ministarstvu se mora prijaviti broj provedenih pokusa i broj upotrijebljenih životinja.

(4) Ako se promijene podaci iz stavka 2. ovoga èlanka tijekom pokusa, te se promjene moraju prijaviti Ministarstvu u roku od tri dana, osim ako je promjena bez znaèenja za nadzor nad pokusom.

(5) Za pridržavanje odredaba ovoga èlanka, pri obavljanju pokusa na životinjama, odgovoran je voditelj pokusa ili njegov zamjenik.

Èlanak 36.

(1) O tijeku pokusa na životinjama moraju se voditi zapisnici.

(2) Zapisnike moraju potpisati osobe koje su provele pokuse, i voditelj pokusa. Uz zapisnike pohranjuju se i bilješke te èuvaju tri godine, a na zahtjev Ministarstva moraju se dati na uvid.

XIV. NADZOR

Èlanak 37.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor prema ovome Zakonu provodi Ministarstvo i Državni inspektorat.

(3) Inspeksijski nadzor provode veterinarski inspektori Ministarstva, odnosno stoèarski inspektori Državnog inspektorata sukladno pravima i obvezama određenim propisima o veterinarstvu, odnosno propisima o stoèarstvu.

XV. KAZNENE ODREDBE

Èlanak 38.

(1) Novèanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit æe se za prekršaj pravna ili fizièka osoba ako:

1. obavlja radnje protivno èlanku 5. toèki 1., 3., 6. i 8. ovoga Zakona,
2. usmræuje životinje protivno èlanku 9. stavku 1. ovoga Zakona,
3. potièe rast životinje dodavanjem hormona rasta u hrani (èlanak 19. podstavak 1.),
4. drži životinje koje su zaštiæene Zakonom o zaštiti prirode i divlje životinje kao životinje za društvo (èlanak 20. stavak 2.),
5. koristi životinje za pokuse protivno èlanku 30. ovoga Zakona,
6. obavlja pokus i druga znanstvena istraživanja na životinjama protivno èlanku 31. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga èlanka kaznit æe se novèanom kaznom od 3.000,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Èlanak 39.

(1) Novèanom kaznom od 2.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit æe se za prekršaj pravna ili fizièka osoba ako:

1. obavlja radnje protivno èlanku 5. toèki 4., 5., 7., 9. i 10. ovoga Zakona,
2. kolje životinju protivno èlanku 10. ovoga Zakona,
3. postupa sa životinjom u klaonici protivno èlanku 11. ovoga Zakona,
4. postupa pri prijevozu sa životinjama protivno èlanku 13. i 14. ovoga Zakona,
5. postupa sa životinjama protivno èlanku 18. ovoga Zakona,
6. postupa s divljim životinjama protivno èlanku 21. ovoga Zakona,
7. postupa protivno èlanku 23. ovoga Zakona,
8. ne osigurava uvjete iz èlanka 24. ovoga Zakona,
9. uzgaja životinje za trgovinu protivno èlanku 27. stavku 1. ovoga Zakona,
10. obavlja pokuse na životinjama protivno èlanku 28. ovoga Zakona,
11. obavlja pokuse na životinjama protivno èlanku 33. stavku 1., 2. i 4. ovoga Zakona,
12. obavlja pokus protivno èlanku 34. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga èlanka kaznit æe se novèanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Èlanak 40.

(1) Novèanom kaznom od 200,00 do 2.500,00 kuna kaznit æe se za prekršaj pravna ili fizièka osoba ako:

1. postupa protivno èlanku 5. toèki 2. ovoga Zakona,
2. postupa sa životinjama protivno èlanku 19. podstavku 2. ovoga Zakona,
3. prodaje životinje za društvo osobama mlaðim od 16 godina (èlanak 20. stavak 3.),
4. vodi posebno sputane životinje, protivno èlanku 25. ovoga Zakona,
5. ne obilježava životinje sukladno èlanku 29. ovoga Zakona,
6. obavlja pokuse na životinjama protivno èlanku 32. stavak 2. ovoga Zakona,
7. obavlja pokuse na životinjama protivno èlanku 35. ovoga Zakona,
8. ne vodi zapisnike o pokusima prema odredbi èlanka 36. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga èlanka kaznit æe se novèanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Èlanak 41.

Provedbene propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona donijet æe ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Èlanak 42.

Opæine, gradovi, županije i Grad Zagreb dužni su voditi brigu o zbrinjavanju napuštenih i izgubljenih životinja te poticati osnivanje skloništa i higijenskih servisa.

Èlanak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 322-08/97-01/01
Zagreb, 5. veljaèe 1999.

ZASTUPNIÈKI DOM
HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Potpredsjednik
Zastupnièkog doma
Hrvatskoga državnog sabora
Vladimir Šeks, dipl. iur., v. r.